

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 24 marca 2016 r.

Adam Bodnar

V.7014.15.2016.GH

**Pan
Konstanty Radziwiłł**

Minister Zdrowia
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Statystyki dotyczące liczby lekarzy w Polsce są alarmujące. Z raportu opublikowanego w 2015 r. przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) wynika, że w 2014 r. w Polsce przypadało statystycznie 2,2 praktykującego lekarza na tysiąc mieszkańców, a więc znacznie poniżej średniej w krajach OECD, która wynosi 3,3 (Health at a Glance 2015, OECD Indicators)¹. Ponadto eksperci ostrzegają, że Polsce grozi luka pokoleniowa wśród wykonujących zawód lekarza. Dane Naczelnej Izby Lekarskiej wskazują, że średni wiek lekarza specjalisty wykonującego zawód to ok. 55 lat. Liczba specjalizacji we wszystkich specjalnościach lekarskich łącznie za 10 lat zmniejszy się o 3 proc., a za 20 lat o 9 proc.²

Deficyt lekarzy przekłada się na dostęp pacjentów do leczenia. Jak wynika z opublikowanego w lutym br. raportu Naczelnej Izby Kontroli, spośród ośmiu analizowanych przez kontrolerów zakresów leczenia tylko pomorskiemu oddziałowi NFZ udało się zapewnić dostęp do wszystkich specjalistów. W 15 pozostałych oddziałach NFZ nie zakontraktowano części świadczeń. Pacjenci muszą zatem jeździć do oddalonych miejscowości i czekać dłużej na leczenie. Średni czas oczekiwania na świadczenie polegające na konsultacji lekarskiej, o jakim byli informowani pacjenci w chwili zapisu

¹ <http://www.oecd-ilibrary.org/docserver/download/8115071ec021.pdf?expires=1458218224&id=id&accname=guest&checksum=CB3748A152EA9BB5C8ABBD44F73338D0>

² R. Krajewski, Lekarze specjaliści i lekarze dentyści specjaliści 2015, http://www.nil.org.pl/_data/assets/pdf_file/0005/99743/Demografia-lekarze-specjalisci-2015-v-0423.pdf

(stan na grudzień 2014 r.) wynosił: w poradniach okulistycznych 88 dni, kardiologicznych 106 dni, chirurgii urazowo-ortopedycznej 60 dni, neurologicznych 64 dni³.

Sytuację tę mogłoby poprawić zatrudnienie lekarzy – specjalistów z zagranicy, ale według OECD takich lekarzy pracuje u nas ledwie 1,8 proc., podczas gdy średnia OECD wynosi 17,3⁴.

W dniu 23 lutego 2016 r. brałem udział w zorganizowanej przez Centrum Wielokulturowe w Warszawie i Biuro Polityki Zdrowotnej Urzędu m. st. Warszawy otwartej debacie pt. „Lekarze do leczenia” poświęconej sytuacji lekarzy specjalistów przyjeżdżających do Polski spoza Unii Europejskiej. W toku debaty lekarze obcokrajowcy skarżyli się, że stawiane im wymogi uzyskania prawa do wykonywania zawodu lekarza zobowiązują ich nieomal do powtórnego kształcenia w zawodzie. Chodzi przede wszystkim o grupę osób, które ukończyły studia poza granicami Unii Europejskiej, następnie przez wiele lat zdobywały tam doświadczenie, a dziś starają się o uznanie swoich kwalifikacji w Polsce. Problem ten dotyczy m.in. obywateli Ukrainy, Kazachstanu i innych krajów byłego ZSRR, w tym także osób z Kartą Polaka. Często przez wiele lat podejmują oni starania o przyznanie prawa wykonywania zawodu, pozostając przez ten okres bezrobotnymi lub wykonując pracę poniżej swoich kwalifikacji. Jednocześnie, jak wskazywali lekarze obcokrajowcy, legitymują się oni analogicznymi kwalifikacjami i kompetencjami jak lekarze w Polsce. Prelegenci podkreślali także, że kraje UE jak Niemcy czy Francja, w przeciwieństwie do Polski, opracowały przyjazny program zatrudniania lekarzy obcokrajowców, bezpieczny przy tym dla pacjentów. W efekcie Polska jest co najwyżej przystankiem w ich drodze do tych krajów.

W związku z powyższym, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2014 r. poz. 1648, z późn. zm.) przedstawiam Panu Ministrowi powyższy problem z prośbą o zajęcie stanowiska, w szczególności poprzez odniesienie się do formułowanych w toku debaty zarzutów o nieefektywności polskich regulacji w porównaniu z rozwiązaniami obowiązującymi w tym zakresie w innych krajach UE, na przykład w Niemczech i we Francji.

Podpis na oryginale

³ Informacja o wynikach kontroli. Realizacja zadań Narodowego Funduszu Zdrowia w 2014 r. - <https://www.nik.gov.pl/plik/id,9954,vp,12261.pdf>

⁴ <http://www.oecd-ilibrary.org/docserver/download/8115071ec024.pdf?expires=1458219823&id=id&accname=guest&checksum=7A912AEB214179069141CC8E1F28F43F>